

**MEDDELANDEN FRÅN
SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN**

ÅRGÅNG XXVI
N:R 25

DEN 5 MARS
1941

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: REINHOLD NAUCLÉR

SKRIVELSER TILL BEHANDLING

VID

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS

ORDINARIE STÄMMA

DEN 23 MARS 1941

—
STYRELSENS BERÄTTELSE ÖVER FÖRENINGENS
VERKSAMHET ÅR 1940

—
STYRELSENS BERÄTTELSE ÖVER FÖRENINGENS EKONO-
MISKA FÖRVALTNING UNDER ÅR 1940

—
BERÄTTELSE ÖVER VERKSAMHETEN IMOM FÖRENINGENS
AVDELNINGAR UNDER ÅR 1940.

—
REVISORERNAS BERÄTTELSE FÖR ÅR 1940

—
SKRIVELSE FRÅN VALKOMMITTÉN DEN 28 FEBRUARI 1941

—
SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS FASTIGHETSAKTIE-
BOLAGS STYRELSE- OCH REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR ÅR 1940

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS HANDLINGAR 326.

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS VERKSAMHET UNDER ÅR 1940.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed av-
giva berättelse över föreningens verksamhet under år 1940.

1. Ledamöter.

Under året hava 242 (250)* nya ledamöter vunnit inträde
i föreningen, därav 121 (141) genom anmälan enligt stad-
garnas § 4, nämligen 102 (88) förutvarande medlemmar av
Tekniska högskolans studentkår och 19 (53) förutvarande
medlemmar av Chalmers studentkår. Dessutom hava 42 (12)**
ledamöter, som tidigare lämnat föreningen, återinträtt.

Rekryteringen har sålunda varit i betraktande av den
allmänna ekonomiska konjunkturen rätt tillfredsställande.
Ej minst glädjande är att ett avsevärt antal gamla ledamöter
funnit sig böra återvända.

Stadgad årsavgift har erlagts av 3 697 (3 515) ledamöter,
varav 1 724 (1 707) bosatta i Stockholm med omnejd, 1 842
(1 641) annorstädes i Sverige och 131 (167) i utlandet.

Vid 1940 års utgång funnos 321 (277) ständiga eller eljest
från avgift befriade ledamöter; hela antalet röstberättigade
utgjorde 4 263 (4 046) eller 217 mer än vid 1939 års slut. Genom
döden har föreningen, såvitt känt, under år 1940 förlorat
46 (50) ledamöter, nämligen:

LUNDBERG, CARL F., civilingenjör

WERN, ERIK GUSTAF PERSON, ingenjör

ALBIHN, HARRY F., civilingenjör

BÄÄTH, N. GUSTAF, civilingenjör

DANIELSSON, JONAS VICTOR, bergsingenjör

*) Siffror inom parentes avse motsvarande antal under år 1939.

***) Av dessa äro 39 (8) redovisade bland här nedan angivna
årligen betalande.

ÅQVIST, J. ORVAR, civilingenjör
 TÄHLIN, C. EMIL, bruksingenjör
 TIDERMAN, AXEL, civilingenjör
 JULIN, VICTOR T., civilingenjör
 BARR, A. HJALMAR, överingenjör
 ÅGREN, ERNST M., civilingenjör
 APPELBERG, CARL M., civilingenjör
 ANDERSSON, ERIK R., civilingenjör
 TILLBERG, ERIK W., bergsingenjör
 NILSSON, HOLGER A. E., disponent
 EKWALL, AXEL, överingenjör
 KINBERG, G. HILDING, civilingenjör
 EKBOM, ALFRED, f. d. lektor
 LARSSON, K. J. LUDVIG, civilingenjör
 BUCHT, PER HUGO, major
 HELLSTRÖM, A. ROBERT, civilingenjör
 HUSBERG, PEHR A., civilingenjör
 PERSLOW, RAGNAR E. L., major
 JOHANSSON, EINAR FR., 1:e byråingenjör
 WALLIN, GUSTAF, f. d. direktör
 JÖHNK, OSCAR W., ingenjör
 SCHMIDT, CARL HJ., överstelöjtnant
 HELLSTRÖM, ANDERS, disponent
 WAY-MATTHIESEN, GUNNAR, civilingenjör
 CARLSON, CARL G., civilingenjör
 PORELL, OLOF, civilingenjör
 PETERSSON, C. S. INGEMAR, överste
 LÖNNQVIST, CARL JOHAN, disponent
 STENDAHL, OLOF, civilingenjör
 SONDÉN, KLAS G. A., professor
 BJÖRKLUND, N. EJNAR, civilingenjör
 ALMGREN, E. HJ. BERTIL, civilingenjör fil. dr
 DRAKENBERG, N. G. STIG, civilingenjör
 ASPLUND, E. GUNNAR, professor
 GRAHAM, P. SAMUEL, ingenjör
 LEHMING, LARS J. W., arkitekt
 EHRNER, E. AXEL F., civilingenjör
 NORDENSTRAHL, T. OTTO R., major
 MALLY, FELIX, civilingenjör
 HEDIN, OSCAR ALBERT, bergsingenjör
 RAMBERG, LUDWIG, professor

Till *hedersledamot* utsåg föreningen vid årsmötet 1940 direktören dr CARL EDVARD JOHANSSON, Eskilstuna.

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens *styrelse* har under år 1940 utgjorts av

Ordinarie ledamöter

av Föreningen å stämma valda:

WESTERBERG, STEN, direktör, Föreningens ordförande
 OLSON, ERIK, direktör, Föreningens förste vice ordförande
 STERKY, HÅKAN, professor, Föreningens andre vice ordförande
 DAHLGREN, FREDRIK, tekn. dr
 ODQVIST, FOLKE, professor
 HELLSTEDT, LENNART, civilingenjör

av Avdelningarna valda:

EDENHOLM, HENRIK, professor	» » »	vald av avd. för Mekanik
GUSTAFSSON, NILS, tekn. dr	» » »	för Mekanik
HERLITZ, IVAR, tekn. dr	» » »	Sv. Elektroingenjör-föreningen
MALMGREN, EINAR, byrådirektör	» » »	Sv. Elektroingenjör-föreningen
MARKELIUS, SVEN, byggnadsråd	» » »	Sv. Arkitekt-föreningen
WETTERLING, GUNNAR, länsarkitekt	» » »	Sv. Arkitekt-föreningen
LINDBLAD, TORD, kapten	» » »	för Väg- och vattenbyggn.-konst
DANIELSSON, HILMER, civilingenjör	» » »	för Väg- och vattenbyggn.-konst
STENHAGEN, F. H., civilingenjör	» » »	för Kemi och Bergsvetenskap
THORBJÖRNSSON, BENGT, disponent	» » »	för Kemi och Bergsvetenskap

LUNDEQVIST, GÖSTA, direktör	vald av avd. för Skepps- byggnads- konst
NORDSTRÖM, H. F., docent	» » » för Skepps- byggnads- konst
GEIJER, PER, professor	» » » för Teknisk Undervisning
LUNDQUIST, RYNO, undervisn.-råd	» » » för Teknisk Undervisning
KLEMMING, GÖSTA, direktör	» » » för Industriell Ekonomi o. Organisation
INGELMAN, GÖSTA, civilingenjör	» » » för Industriell Ekonomi o. Organisation
LAGRELIUS, EINAR, civilingenjör	» » » för Grafisk Teknik
SKJÖLDEBRAND, A., civilingenjör	» » » för Grafisk Teknik

Suppleanter:

av Föreningen å stämma valda:

PEDRO-HELLSTRÖM, ERIK, civilingenjör
LUNDEQVIST, GÖSTA, direktör
ERIKSSON, J. AXEL, arkitekt
BERGMAN, ÅKE, civilingenjör
BILDT, OLOF V., direktör

av Avdelningarna valda:

WOXÉN, RAGNAR, professor	vald av avd. för Mekanik
JOHANSSON, HEMMING, direktör	» » » Sv. Elektro- ingenjör- föreningen
FRENDIN, TORSTEN, arkitekt	» » » Sv. Arkitekt- föreningen
EKELUND, BO, civilingenjör	» » » för Väg- och vattenbyggn.- konst

CARLBORG, HARALD, kommerseråd	» » » för Kemi och Bergsveten- skap
SWENZÉN, BIRGER, I. mariningen- jör	» » » för Skepps- byggnads- konst
WALLQUIST, GUNNAR, professor	» » » för Teknisk Undervisning
GYLLENRAM, BERTIL, direktör	» » » för Industriell Ekonomi o. Organisation
ALM, BRUNO, ingenjör	» » » för Grafisk Teknik

Funktionärer inom föreningen hava vidare under år 1940 varit:

Revisorer:

GUSTAFSSON, EMIL, bergsingenjör.
SVENSSON, P. AXEL V., civilingenjör.
SÄLLFORS, TARRAS, professor.

Suppleanter:

ENEROTH, ÅKE, civilingenjör.
GÖRANSSON, P. GUSTAF Z., civilingenjör.

Teknisk Tidskrifts nämnd:

WESTERBERG, STEN, direktör ordförande.
STERKY, HÅKAN, professor.
SJÖGREN, ERIK, flygdirektör.
JANSSON, HERMAN, major.
SMITH, GÖSTA, disponent.

Biblioteksnämnd:

NAUCLÉR, REINHOLD, civilingenjör, ordförande, utsedd av styrelsen.
LUNDGREN, EDVIN, diplomingenjör, utsedd av avdelningen för Mekanik.
WIDSTRÖM, AXEL, civilingenjör, utsedd av avdelningen Svenska Elektroingenjörföreningen.
SWEDENBORG, GUSTAF, förste byråingenjör, utsedd av avdelningen Svenska Elektroingenjörföreningen.

DAHLBERG, ERIK, arkitekt, utsedd av avdelningen Svenska Arkitektföreningen.

SCHÜTZ, FREDRIK, civilingenjör, utsedd av avdelningen för Väg- och vattenbyggnadskonst.

ROTHELIUS, ERNST, bergsingenjör, utsedd av avdelningen för Kemi och Bergsvetenskap.

BILLBERG, ALFRED, civilingenjör, utsedd av avdelningen för Kemi och Bergsvetenskap.

HARTZELL, GÖSTA, mariningenjör, utsedd av avdelningen för Skeppsbyggnadskonst.

LINDSTEDT, HILDA S., bibliotekarie, utsedd av avdelningen för Teknisk undervisning.

BRODÉN, ERIC D., civilingenjör, utsedd av avdelningen för Industriell Ekonomi och Organisation.

BERGSTRÖM, KARL, civilingenjör, utsedd av avdelningen för Grafisk Teknik.

Ceremoninämnd:

WESSBLAD, KARL A., civilingenjör, ordförande.

HANSEN, FRED H. ROECK, kapten.

LENNING, ALVAR, civilingenjör.

Tjänstemän:

FRÖMAN, K. A., byråchef, sekreterare.

NAUCLÉR, REINHOLD, civilingenjör, kamrer.

STÄHLE, VIKTOR, major, föreståndare för anställningscentralen.

WESSBLAD, K. A., civilingenjör, chefredaktör för Teknisk Tidskrift.

3. Sammanträden.

Antalet sammanträden har under året uppgått till 70 (73), varav 8 sammankomster med föreningen i dess helhet, nämligen årsmötet den 30 mars, höstmöte i Örebro den 28 sept. 1940, 2 stämmor, varav marsstämman — efter ajournering — fortsatt den 28 okt., 4 andra allmänna sammanträden, varav ett den 28 okt. med särskilt utvidgat program till ersättning för det till en dag begränsade årsmötet, samt två i samband med utflykter, nämligen i januari för besökande av Karolinska sjukhusets nybyggnader och i juni till Gustafsberg, Beatelund och Saltsjöbaden. I anslutning till november-

stämman gjordes besök vid Telefonaktiebolaget L. M. Ericssons nya verkstads- och kontorskomplex vid Midsommarkransen.

Antalet avdelningssammanträden ha varit 62, fördelade sålunda:

Avd. för Mekanik.....	9 st.
» Svenska Elektroingenjörföreningen.....	14 »
» Svenska Arkitektföreningen.....	9 »
» för Väg- och vattenbyggnadskonst.....	8 »
» » Kemi och Bergsvetenskap.....	9 »
» » Skeppsbyggnadskonst.....	2 »
» » Teknisk Undervisning.....	2 »
» » Industriell ekonomi och organisation.....	5 »
» » Grafisk teknik.....	4 »

häruti inräknat avd:s M årsmöte den 30 okt. i anslutning till en av Statens ammunitionsnämnd samt Svenska Teknologföreningen och dess avdelning för Mekanik samt Sveriges Maskinindustrieförening anordnad konferens den 29—31 okt. och avd:s I sammanträde i Malmö och Lund den 20—21 sept. gemensamt med Skånska ingenjörsklubben.

Styrelsen har under året haft 9 sammanträden.

4. Kommittéer m. m.

Förutom ovan under 2 angivna av föreningen tillsatta nämnder hava följande speciella kommittéer under år 1940 varit verksamma.¹⁾

1. Avslutade under år 1940.	Utsedd av	Tills. år
Luftskyddslagkommittén	Styr., A, V, K-B	1939
Kom:n för automobiltraktorklassificering..	Automobil- o. Mot.tekn.	
	kom., V	1939
Vattenföreningsslagskommittén.....	Styr.	1940
Uppfinnarnämndskommittén.....	Styr.	1940
Dricksvattenundersökningskommittén.....	Styr., V, K-B	1940
Kommittén för granskning av SMS-särtryck N:r 207: Kopplingar till 63 mm brandslangar.....	M, V	1939

¹ Kommittéer och delegationer för beredande av föreningens eller avdelningarnas inre angelägenheter äro i regel här ej medtagna.

	Utsedd av	Tills. år
Kommittén för granskning av SMS-särtryck N:r 211 »Standardisering av kilremmar och kilremskivor»	M	1940
Standardkommittén för kallvalsade stålprofiler (tills. med SMS)	A	1936
Kommittén för guide över arkitektur i Stockholm (tills. med Sv. Ark:s Riksförbund)	A	1937
Husbyggnadstaxekommittén	A, V	1933
Skärgårdsutredningskommittén	V, A, S	1939
Kommittén för granskning av S. M. S. -särtryck N:r 212 ang. intern. standardisering av normtal	M, E, I	1940
Åskledarekommittén	E	1921

2. Ännu fungerande vid utgången av år 1940.

(Med * utmärkta kommittéer äro t. v. permanenta.)

	Utsedd av	Tills. år
*Kommittén för ånga av mycket höga tryck (tills. med IVA m. fl.)	Styr.	1924
Ingenjörsanställningskontraktkommittén . .	Styr.	1929
Kommittén för leveransavtal inom verkstadsindustrien (tills. med Sveriges Industriförbund m. fl.)	Styr.	1934
1937 års organisationskommitté	Styr.	1937
*Delegation för radioföredrag	Styr. o. alla avd.	1937
Ingenjörstitelkommittén	Styr.	1937
Kommittén för handledning betr. tekniska termer	Styr., M, E, V, K-B	1939
Beredskapstjänstkommittén	Styr.	1939
S. T. F:s beredskapskommitté	Styr. o. samtl. avd:r	1939
*Sakkunnignämnden för trafik- och bil- mål (tills. m. KAK o. M.R.)	M, V	1939
Ingenjörtaxekommittén	Styr. o. samtl. avd:r	1940

	Utsedd av	Tills. år
Explosionskommittén	Styr. o. beredskaps- kom.	1940
Högertrafikkommittén	Styr., M, V	1940
3 st. standardkommittéer, nämligen:		
för verkstads- och verktygsfrågor	M	1923
för skruvar och muttrar	M	1923
» toleransfrågor	M	1923
Normkommittén för provning av ångan- läggningar (med 5 subkom:r)	M	1925
Normkommittén för provning av vatten- turbiner och pumpar (med subkom:é) . . .	M	1925
Normkommittén för provning av kompres- sor och fläktar (med 2 subkommittéer)	M	1925
*Automobil- och motortekniska kommittén	M	1934
Subkom. för revision av oljenormer	Automobil- o. Mot.tekn. kommittén	1938
*Redaktionsutskottet för normkommittéer	M	1938
Kommittén för ämnet Konfektionsindustri i K. T. H:s studieplan	M	1940
Kommittén för granskning av S. M. S. sär- tryck N:r 216: »Gångtoleranser»	M	1940
Kommittén för granskning av S. M. S. sär- tryck n:r 217: »Ventiler till gasbehållare»	M	1240
Betongblandarkommittén	V	1939
Kommittén för belysning av trafikleder . .	M, E, V	1936
*Radiokommittén	E	1921
*Svenska kommittén för Nordiska Elektro- troteknikermöten	E	1931
Svenska Elektroingenjörsföreningens hög- skole-kommitté (förut Sv. El. ing.f:s K.T.H.-komm.)	E	1940 (1937)
Landsbygdskommittén	A	1935
Kommittén för SAF:s ombildning till en S. T. F:s husbyggnadsavdelning m. m. .	A	1939 (1937)

	Utsedd av	Tills. år
Kommittén för främjande av forsknings- och upplysningsverksamhet inom bygg- nadsfacket (tills. m. Stockholms bygg- nadsförening).....	A, V	1938
Träteknikkommittén.....	V	1937
Avd:s V studieresekommitté.....	V	1938
*Husbyggnadstekniska kommittén.....	V	1939

5. Beredskaps- och kristidsfrågor.

Frågor sammanhängande med kriskonjunkturerna samt vårt eget lands militära och civila försvarsberedskap hava helt naturligt i betydande grad belagt föreningens arbetsprogram under det gångna året.

Den studiedelegation — med överingenjör A. EKWALL som ledare och utom honom bestående av fyra ingenjörer samt en aktiv officer — vilken på föreningens initiativ med vederbörliga medgivanden i januari 1940 företog en kort studiereja i Finland för att under där pågående krig inhämta kännedom om olika tekniska frågors lösning bakom fronten, framlade genom tre av deltagarna sina erfarenheter inför ett auditorium på c:a 800 personer vid ett allmänt sammanträde den 14 februari i aulan i flickläroverket vid Sveaplan. Av delegationen förordade enkla riktlinjer för civila luftskyddsåtgärder publicerades och torde hava ej oväsentligt medverkat till en i vårt land då behövlig klarläggning av dessa frågor. I samråd med styrelsen har beredskapskommittén uppdragit åt en särskild delegation («explosionskommittén») att vetenskapligt undersöka de frågor, som sammanhänga med explosionsverkan på fönster o. d.

Beredskapskommittén har, ofta i nära samarbete med de statliga kristidsorganen samt med olika sammanslutningar, sökt medverka till lösningen av akuta kristidsproblem. Sålunda hava inom beredskapskommittén utarbetade yttranden i fråga om åtgärder att nedbringa bränsleförbrukningen av föreningen avlåtits till statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet.

Den redan under 1939 påbörjade »kilowatt- och kalorijakten», vartill statsbidrag med 15,000 kr. beviljats, bedrevs med energi av beredskapskommittén under början av 1940

och stöddes därvid även från elektricitetsverken, i anledning av att den knappa vattentillgången vid landets vattenkraftverk under vintern 1939—40 gjorde bränslebristen starkt kännbar. Genom en kraftig annonskampanj, kortfilm, radioanföranden m. m. lyckades det också att genomföra en rätt avsevärd frivillig ljus- och kraftbesparing såväl för butiker och ljusskyltning som även i hemmen. Medelst en särskild kampanj med stora mängder av personliga cirkulärbrev jämte affischer, reklammärken och radiopropaganda påverkade kommittén med framgång bilägare, chaufförer och servicestationer för sparande av spillolja. Till kostnaden härför bidrog Sveriges Industriförbund med 3 000 kr, och statsbidrag lämnades med 4 500 kr.

I samförstånd med folkhushållningsministern och med stöd av statsbidrag om 16 400 kr. igångsattes vidare i april en propaganda för frivillig bensinbesparing. Denna bedrevs genom dels redaktionella artiklar i dagspressen samt en omfattande annonsserie, dels genom tryckta personliga anmaningar, som anbragtes å bilar vid parkeringsplatser. Då situationen ifråga om flytande bränsle blev allt mer prekär, avlät föreningens styrelse i maj en underdånig skrivelse, som jämte en av beredskapskommittén avfattad framställning i frågan överlämnades till statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet vid en personlig uppvaktning. I skrivelsen framhölls nödvändigheten att åvägbringa en enhetlig ledning av samtliga de frågor, som beröra försörjningen med flytande bränsle och ersättningar härför. En förbättring i detta avseende er nåddes genom den kort därefter genomförda omorganisationen av vissa kristidsnämnder.

En av en särskild delegation inom beredskapskommittén verkställd utredning i varmvattenfrågan överlämnades också i maj till Statens Industrikommission, varjämte kommittén i anledning av remiss fick tillfälle uttala sig till förmån för utredning om värmekontrollapparater för bostadshus.

En *kurs i värmeteknik* för ingenjörer och teknici ordnades av beredskapskommittén i juli månad. Kursen, som omfattade 6 föreläsningar av sammanlagt 5 talare, ibland följda av diskussioner, väckte så starkt intresse att trots den varma årstiden 218 kursdeltagare anmälades.

Förslag, som framkommit om ett särskilt möte för diskussion av verkstädernas toleransfrågor, verktygsproblem m. m.,

fick förfalla, då Statens Ammunitionsnämnd fann sig böra upptaga dessa spörsmål vid ett möte, som också kom till stånd den 29—31 oktober med Ammunitionsnämnden, Svenska Teknologföreningen och dess Avdelning för Mekanik som gemensamma inbjudare. Diskussioner hava vidare förts med representanter för Publicistklubben angående ökad vederhäftighet i den tekniska informationen i dagspressen. Ett event. gemensamt sammanträde av de två sammanslutningarna för närmare dryftande av ärendet har preliminärt varit på tal.

Även ett avsevärt antal ej nu nämnda spörsmål ha under 1940 varit under behandling inom beredskapskommittén och i vissa fall lett till under hand vidtagna åtgärder av skilda slag.

Beredskapstjänstkommittén fullföljde under början av 1940 arbetet för komplettering av försvarsberedskapsregistret över ingenjörer. Sedan föreningen av Kungl. Maj:t utverkat tillstånd för alla svenska ingenjörer att till registret lämna uppgift om sina militära tjänster, riktade kommitténs ordförande på Pingstaftonen en uppmaning i radio till landets ingenjörer under 70 år att insända sina adresser för att erhålla deklaraionsblanketter, om de ej redan lämnat uppgifter. Genom denna och andra åtgärder kom småningom kortregistret att omfatta nära 10 000 personer. Den registreringsmetod, som av föreningen använts i detta fall torde i väsentlig grad ha legat till grund för den offentliga registrering, som sedermera blivit besluten och för vilken material första gången samlats genom de blanketter, svenska män under 60 år haft att ifylla och avlämna till statsmyndigheterna under januari i år. Även om föreningens ingenjörskartotek sålunda snart nog blir ersatt av ett ännu större och fullständigare, officiellt register över hela den manliga, arbetsföra befolkningen, har det dock otvivelaktigt gjort nytta under en kritisk tid och kanske ej minst genom sitt initiativ.

Glädjande nog hava önskemålen om tillvaratagande av ingenjörerna för försvarsberedskapens behov både civilt och militärt allt mer beaktats. Starka indikationer äro härutinnan tillkomsten i början av 1940 av Statens ammunitionsnämnd och Statens verkstadsnämnd samt de provkommen-

deringar till olika truppförband av ingenjörer, som ägt rum, varvid särskild uppmärksamhet ägnats åt att försvarsverkets stora tekniska utrustning kräver kontinuerlig tillsyn och skötsel under sakkunnig ledning. Det är väl numera ställt utan allt tvivel att behovet av ett stort antal ingenjörbeställningar kommer att inom den nya försvarsorganisationen tillgodoses. Beredskapstjänstkommitténs ordförande, professor H. STERKY, belyste hithörande spörsmål i ett föredrag inför föreningen i maj 1940, i huvudsak återgivet i en artikel i *Teknisk Tidskrift* den 17 augusti 1940, vartill hänvisas.

6. Samarbete med andra tekniska föreningar m. m.

Genom samarbete mellan nordiska tekniska föreningar hava följande föredrag hållits:

I Helsingfors vid gemensamt sammanträde den 11 och 12 oktober 1940 av Tekniska föreningen i Finland och Suomalaisten Teknikkojen Seura: Myntdirektör Alf Grabe: »Svenska Teknologföreningens beredskapskommitté», Direktör Sten Westerberg: »Om industrierna i krigstid» (diskussionsinlägg) samt Civilingenjör Rolf Steenhoff: »Teknikernas utnyttjande i krigstid».

Vid den ovan under 5) omnämnda studieresan medverkade de båda finländska ingenjörföreningarna till ordnandet av reseprogrammet och underlättade i hög grad delegationens arbete.

Helt naturligt har det internordiska samarbetet i övrigt varit hämmat av rådande politiska situation.

Vid årets höstmöte i Örebro åtnjöt föreningen förmånen av värdefull hjälp i olika former av Örebro ingenjörsklubb och dess funktionärer.

I samband med s. k. programsammanträde den 26 sept. för diskuterande av närmaste säsongs arbetsprogram inom föreningen och dess avdelningar hölls ett sammanträde med Sveriges tekniska föreningars samarbetsdelegation. Härvid hölls ett föredrag av myntdirektör ALF GRABE angående av S. T. F. vidtagna åtgärder i syfte att stärka försvarsberedskapen och betrygga folkförsörjningen.

»Sakkunnignämnden för trafik- och bilmål», som år 1939 trädde i verksamhet på initiativ av S. T. F. i sam-

arbete med K. A. K. och M. R., har under 1940 haft att handlägga sex mål.

Ovan under 3 och 4 angivas möten och kommittéarbeten, som skett i samverkan med andra sammanslutningar.

Nedan under 7) angivas organisationer m. m., vari föreningen eller dess olika avdelningar varit företrädade.

Avd. V har även haft en medlem i ett samarbete med K. A. K. tillsatt utskott för uppgörande av program för utredningen rörande trafiksäkerhetsarbeten å gator och vägar.

Dessutom har avd. V varit representerad i en på förslag av K. T. H:s avdelningskollegium för väg- och vattenbyggnadskonst tillsatt kommitté, med representanter även för vissa tekniska verk m. fl. för behandling av frågan angående uppdelning av professuren i vattenbyggnad I vid K. T. H.

På anmodan av Institutet för värdering av fastigheter i Stockholm hava representanter för avd. A och V utsetts att med representanter för 9 andra organisationer utarbeta nomenklatur för fastighetsvärdering och byggnadsstatistik.

Till Svenska Arkitekters Riksförbunds årsmöte i Norrköping och Linköping den 29 och 30 juni voro ledamöterna av avd. A inbjudna.

7. Medlemskap i andra föreningar m. m.

Liksom tidigare har föreningen under år 1940 varit korporativ medlem i:

Föreningen Tekniska Museet;

Assoc. perm. des Congrès de Navigation;

Assoc. perm. de la Route;

Intern. Verein für Brückenbau und Hochbau;

Föreningen har vidare genom av styrelsen utsedda personer varit representerad i

Sveriges Standardiseringskommission.

1936 års nomenklaturkommitté (tills. m. IVA, SIS m. fl.);

Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitutets fullmäktige;

Forskningens beredskapskommittés centralkommitté;

Styrelsen för Tekniska Museet;

Styrelsen för Sveriges arbetsledareinstitut;

Svenska nationalkommittén för världskraftkonferenser;

Svenska Industriens Praktiknämnd.

Dessutom hava avdelningar inom föreningen varit representerade i:

Samfundet för hembygdsvård (A, E, V, K-B);

Svenska studiekommissionen för svetsningsfrågor (M, V);

Svenska Elektriska Kommissionens (SEK) fullmäktige (E);

Svenska nationalkommittén för intern. högspänningskonferenser (E);

Svenska Slöjdföreningens styrelse (A);

Rådet till skydd för Stockholms skönhet (A);

Committé perm. intern. des Architects (A);

Svenska arkitekters riksförbunds styrelse (A);

Council of the Intern. Federation for Housing and Town-planning (AV);

Svenska arkitekters riksförbunds förtroendenämnd (A);

Samarbetsdelegation av skilda yrkesgrupper, som intressera sig för husdjurshygien (A);

AB:s Byggtjänst styrelse (A, V);

Svenska sällskapet för fotogrammetri (V);

Svenska nationalkommittén i anslutning till internationella föreningen för brobyggnader och byggnadskonstruktioner (V);

Svenska nationalkommittén för kemi (K-B);

Svenska nationalkommittén för rationell organisation (I);

Nordiska Vägtekniska Förbundets Svenska Kommitté (V);

Samarbetsdelegation (tills. med ERA, FfL m. fl.) för elektricitetens användning i husbyggnader (A);

Riksidrottsförbundets idrottsplatskommitté för utredning rörande projektering av sim- och idrottshallar (A, V).

8. Stadgar och ordningsregler m. m.

Styrelsen har på grund av rådande mellanfolkliga förhållanden beslutat att t. v. ej tillstyrka inval i föreningen av personer, som icke äro svenska medborgare.

Av Avdelningen för Industriell ekonomi och organisation antagen ändring i dess arbetsordning har av föreningens styrelse fastställts den 6 mars 1940. Ändringen innebär att i arbetsordningen införts en ny § 5 av följande lydelse:

»§ 5.

Till förberedande av val, som skola förrättas enligt § 4, tillsättes årligen en valnämnd, bestående av fem ledamöter, av vilka en sammankallande. Den sammankallande ledamoten jämte ytterligare en ledamot utses av avdelningens ordförande, de övriga tre ledamöterna av avdelningen. Valnämnden skall senast tre veckor före det ordinarie höstsammanträdet, då styrelseval skall äga rum, meddela styrelsen sitt förslag, vilket skall tillkännagivas i kallelsen till sammanträdet.»

I samband härmed hava arbetsordningens förutvarande paragrafer 5 och 6 erhållit resp. nummer 6 och 7.

9. Teknisk Tidskrift.

Tidskriften har under år 1940 utgivits efter oförändrad plan, endast med den ändring att den väg- och vattenbyggnadstekniska fackavdelningen fr. o. m. årgång 1940 benämnes: »Väg- och vattenbyggnadskonst samt Husbyggnadsteknik».

Textutrymmet för olika avdelningar i jämförelse med de närmast föregående åren framgår av följande tabell:

	Antal textsidor		
	1938	1939	1940
Veckoavdelningen.....	728	580	524
Industriell ekonomi och organisation...	—	72	72
Automobil- och motorteknik.....	96	98	100
Bergsvetenskap.....	104	94	94
Elektroteknik.....	196	204	208
Kemi.....	96	94	98
Mekanik.....	148	140	136
Skeppsbyggnadskonst och flygteknik...	114	114	114
Väg- och vattenbyggnadskonst samt Husbyggnadsteknik.....	148	168	172
Summa	1 630	1 564	1 518

10. Svenska Teknologföreningens Anställningscentral (S. T. A.).

Verksamheten inom S. T. A. har under 1940 ej förflutit i samma jämförelsevis lugna takt som under de föregående

åren, utan utmärkts av större »ryckighet» i avseende å förhållandet mellan antalet sökande och uppdragsgivare. Året började med ett mindre överskott av sökande, som i januari visade 52 % av summa expeditioner i de två berörda registren. Under februari—april hade uppdragsgivarna övertaget med resp. 56, 67 och 56 %, vilket upprepades i juli och december med resp. 57 och 65 %. Övriga månader hava de sökande varit övervägande med en andel för hela året 53 %.

Efter tre års övervägande sökandetal (1934—36) och där- efter tre år med uppdragsgivarna i majoritet (1937—39) har förhållandet återgått till det ursprungliga, vilket antyder en försämring för de sökande vid rekryteringen. Inkallelserna i militärtjänst hava givetvis vållat en viss osäkerhet, då det gällt tillhandahållande av ingenjörskrafter. Industrierna synas även fortfarande hava visat en viss återhållsamhet vid nyrekrytering. Någon direkt arbetslöshet har emellertid i stort sett ej varit rådande under året.

Med Yngre Civilingenjörers Förening hava förts förhandlingar om samarbete eller samgående, men dessa hava ej hunnit avslutas under året.

Sökandes fördelning efter teoretisk utbildning.

anmälda år:	1934—38	1939	1940	Summa
	K. Tekn. Högskolan.....	498	50	68
Chalm. Tekn. Högskola.....	136	14	21	171
Örebro Tekn. Gymnasium.....	48	8	11	67
Malmö » ».....	8	1	5	14
Borås.....	5	—	1	6
Norrköping.....	8	1	5	14
Västerås.....	5	1	—	6
Falun, Filipstad.....	8	1	1	10
Katrineholm.....	9	—	2	11
Hässleholm.....	4	1	—	5
Halmstad.....	1	—	—	1
Eskilstuna.....	3	1	1	5
Härnösand.....	9	1	4	14
Tekn. Skolan i Stockholm.....	30	2	14	46
» Institutet i Stockholm.....	60	10	28	98
Utlandet.....	60	12	17	89
Ingen teor. utbildn.....	8	3	4	15
	900	106	182	1 188

(Inom parentes angivas motsvarande siffror för föregående år.)

Uppdragsgivare och sökande	F a c k								S u m m a
	Affärsingenjörer	Bergsingenjörer	Elektroingenjörer	Arkit. o. husb.	Kemister	Mekanister	Skeppsbyggare	Väg- o. vattenbyggare	
Uppdragsgivare.									
ang. fast anställning ...	6	6	13	1	12	49	4	10	101
» vikariat l. tillf. ...	4	2	6	1	6	19	2	21	61
Summa	10	8	19	2	18	68	6	31	162
	(12)	(7)	(19)	(5)	(19)	(46)	(—)	(32)	(140)
Sökande, kvarst. 3¹/₁₂-40									
lediga									
av år 1940 anm.	9	1	3	9	8	17	—	12	59
	(2)	(—)	(4)	(1)	(7)	(8)	(—)	(3)	(25)
transportsökande:									
av år 1938 anm.	2	1	7	—	7	11	1	7	36
» » 1939 »	16	1	9	1	14	22	2	5	70
» » 1940 »	11	1	10	6	13	42	1	13	97
Summa	29	3	26	7	34	75	4	25	203
	(15)	(8)	(27)	(5)	(28)	(56)	(3)	(27)	(169)
Summa kvarst. anmälda									
3 ¹ / ₁₂ 1940	38	4	29	16	42	92	4	37	262
	(17)	(8)	(31)	(6)	(35)	(64)	(3)	(30)	(194)
Under 1940 anmälda									
lediga	16	3	11	15	17	38	1	20	121
transportsökande	6	—	10	1	7	28	—	9	61
Summa	22	3	21	16	24	66	1	29	182
	(16)	(1)	(16)	(2)	(26)	(37)	(2)	(6)	(106)
Under 1940 förmedlade platser:									
fast anställda	2	1	3	—	4	7	1	1	19
vikariat l. tillf.	1	—	4	3	—	7	2	5	22
Summa	3	1	7	3	4	14	3	6	41
	(5)	(—)	(3)	(2)	(6)	(8)	(—)	(9)	(33)

Av förestående 41, för vilka platser förmedlats 1940, äro 19 civilingenjörer och 13 föreningsmedlemmar.

11. Polhemspristävlan, Polhemsfonden.

Vid årsmötet den 30 mars 1940 kungjordes resultatet av 1939 års Polhemspristävlan, den första på grundval av de år 1939 antagna nya bestämmelserna för Polhemsfonden. Belöningarna utgjorde

till *professor Waloddi Weibull*: Polhemsmedaljen för avhandlingen »A statistical theory of the strength of materials»;

» *professor Lennart Forsén*: Polhemsmedaljen för avhandlingen »Om de kemiska reaktionerna vid cementets hårdnande»;

» *civilingenjör Hugo Abramson*: 1 000 kronor för avhandlingen »En mekanisk friktionsfri utväxlingsanordning och några tillämpningar på olika mätinstrument»;

» *ingenjör J. Erik Johansson*: 1 000 kronor för skriften »Thermodynamics of a new type of marine machinery»;

» *professor Ragnar Woxén*: 1 000 kronor för skriften »Tool-life and balance of heat in lathe-work»;

» *civilingenjör Uno Lamm*: 1 000 kronor för skrifterna »Transduktorer» och »Automatic voltage and current regulation of mercury-arc rectifiers by grid control»;

» *tekn. dr Sigurd Kruse*: 1 000 kronor för skriften »Theory of rectifier modulators» samt

» *professor greve Bo Kalling*: 1 000 kronor och

» *civilingenjör I. Rennerfelt*: 1 000 kronor för av dessa gemensamt författade skriften »Torrfärskning av granulerat tackjärn».

Vid fortsatt prövning av tidigare ej slutgranskade ansökningar om understöd från Polhemsfonden för teknisk forskning, vilka inkommit under år 1939, har styrelsen ej funnit anledning utdela något ytterligare understödsbelopp, utöver de som redan beslutades under år 1939.

Till Polhemsfonden har föreningen under året fått som gåva mottaga 5 000 kronor av Svenska Jästfabriksaktiebolaget.

12. Resestipendium.

Ahlsellska stipendiet för år 1940, femhundra kronor, har tilldelats civilingenjör BERTIL K. E. EKLÖF för att bereda honom tillfälle att i Belgien, Holland och Frankrike studera större betong- och vattenbyggnadsarbeten.

13. Övriga inom föreningen behandlade viktigare ärenden.

Vid föreningens allmänna sammankomster hava förekommit följande föredrag m. m.:

Vid extra allmänt sammanträde i Karolinska sjukhusets aula den 28 januari: Redogörelser ang. Karolinska sjukhusets nybyggnader av arkitekt SVEN AHLBOM över den allmänna planläggningen och byggnadstekniska detaljer, av ingenjör ERIK LUNDSTRÖM beträffande elektriska anläggningarna, av civilingenjör TOM NORDENSSON om ångpannecentralen, av ingenjör JOHN BYSTRÖM om värme- och sanitetstekniska anläggningarna, varefter de stora sjukhuskomplexen besågos gruppvis av de, inberäknat ledamöters familjemedlemmar, omkring 500 tillstädeskomna.

Vid ordinarie allmänt sammanträde i flickskolan vid Sveaplan den 14 februari: Erfarenheter från en studiefärd bakom fronterna i Finland i januari 1940, av överingenjör A. EKWALL ang. anfalls- och försvarsmedel, av major AGNE SANDBERG om skador å bostäder samt skydd för civilbefolkningen, av direktör HERMAN PYK om industriluftskydd. Diskussion följde.

Vid årsmöte i lilla konserthussalen den 30 mars: Redogörelser för de med Polhemsmedaljer belönade skrifterna, nämligen för professor Weibulls »statistiska hållfasthetsteori», av professor J. O. ROOS AF HJELMSÄTER, för professor Forséns cementundersökningar av direktör E. GIERTZ-HEDSTRÖM samt för de belönade övriga skrifterna av professor H. STERKY. Vidare hölls föredrag av disponent NILS DANIELSEN om »Undanförel och utspridning av varor i krigsfall — ett problem för svensk industri».

Vid ordinarie stämma den 30 mars i konserthusets lilla sal: »Vitaminförsörjning och försvarsberedskap», föredrag av professor ERNST ABRAMSON och överingenjör HENRY BRAHMER.

Efter dagens möte och stämma hölls kamratmiddag i Medborgarhusets restaurant »Göta Källare». Efter midnatten framträdde föreningens nybildade orkester (25 man stark) under ledning av direktör TAGE BILDE för första gången offentligt och vann starkt bifall. Musikprogrammet gav en vacker inramning till en av överintendent GUNNAR MASCOLL

SILFVERSTOLPE lämnad gripande skildring av Fänrik Ståls sägners tillkomst mot bakgrund av senaste händelser i Finland. Flera av varm känsla burna tal höllos bl. a. av ordföranden för Norden, av direktör Boeck-Hansen från Dansk Ingenjörforening för det nordiska samarbetet.

Vid extra sammanträde den 3 juni besöktes Gustavsbergs porslinsfabrik, där den nya avdelningen för sanitetsporlins besågs efter föredrag av disponent HJALMAR OLSSON. Sedan strandhugg gjorts vid Beatelund, där ordföranden, direktör STEN WESTERBERG, lämnade en orientering om det gamla säteriets historia. Efter lustvandring i parken och intagande av förfriskningar, förde den förhyrda båten mötesdeltagarna till Saltsjöbaden, där gemensam middag intogs på sommarrestaurangen, varefter följde sammanträde med en av professor H. STERKY lämnad översikt över »Ingenjörernas utnyttjande för intensifiering av vårt lands försvarsberedskap».

Vid höstmötet i Örebro den 28 september besågos Statens Järnvägars huvudverkstäder efter ett orienterande föredrag av överingenjör T. NORINDER. I olika grupper besöktes där-efter Örebro Kexfabrik demonstrerad av disponent P. KJÄLLANDER och ingenjör G. ROSENIUS samt Skofabriken Oskaria under ledning av verkmästare V. PERSSON. Efter lunch färdades man med extratåg till Skromsta, där grundvattenledningsverket studerades med föredrag av byggnadschefen kapten E. ALBERT. Sammanträde hölls sedermera i rikssalen på Örebro slott, varvid artilleridirektören, kapten OSCAR LINDÉN höll föredrag om »Modernt artilleri». Dagen avslöts med middag å Stora Hotellet.

Vid allmänt sammanträde den 28 oktober i Konserthusets lilla sal redogjorde Jur. dr THEO BEISEGEL för hur Tyskland löst sina arbetslöshetsfrågor under senare år, varefter landshövding A. M. THOMSON lämnade en översikt över de synpunkter arbetsmarknadskommissionen lagt på arbetslöshetsfrågorna. Ordföranden, direktör Sten Westerberg, avslutade sammanträdet med ett anförande, vari han underströk industrimännens och ingenjörernas uppgifter för trygghet av vårt näringsliv och vår varuförsörjning.

På aftonen följde middag på Grand Hôtel med damer och dans.

Vid ordinarie stämman den 20 nov. å Konserthusets lilla sal: 4 föredrag angående Telefonaktiebolaget L. M. Ericss-

sons nya verkstäder vid Midsommarkransen, nämligen av direktör H. TH. HOLM: historik och allmänna förutsättningar, arkitekt T. WENNERHOLM: arkitektur och byggnadsteknisk utformning, civilingenjör HADAR GILLE: värme- och sanitets-tekniska anläggningar samt överingenjör H. THORELI; elekt-risk utrustning och signalanordningar.

Förut omnämnda *kurs i värmeteknik* anordnad av Bered-skapskommittén, hölls den 19 och 20 juli 1940 och omfattade 6 föreläsningar av 5 olika föredragshållare. Antalet del-tagare i kursen var 218, varav dock icke alla förenings-ledamöter. Kursen var avgiftsfri.

För pågående normeringsarbeten har föreningen beviljats statsbidrag med 1 000 kr för budgetåret 1940/41, varemot styrelsen efter hörande av avd. M icke begärt något motsva-rande anslag för budgetåret 1941/42 med hänsyn till dels rå-dande knapphet på anslagsmedel, dels att normeringsarbetet måste f. n. bedrivas i begränsad arbetstakt.

Avd. E har i sept. godkänt reviderade normer för gummi-isolerade ledningar (SEN 18).

Utlåtanden rörande standardiseringsärenden hava under året avgivits till S. M. S. rörande följande särtryck: N:r 207 »Förslag till standard för kopplingar med 63 mm brand-slangar» (M, V), N:r 211: »Standardisering av kilremmar och kilremskivor» (M) och N:r 212 »Internationell stan-dardisering av normtal (geometriska talsier)» (M, E, I). Vid årsskiftet äro ännu obesvarade remisser rörande S. M. S. särtryck N:r 214, 215, 216 och 217.

Med stor tillfredsställelse har inom föreningen hälsats till-sättandet sistlidna augusti månad av två statliga utrednings-kommittéer med f. generaldirektör G. Malm som gemensam ordförande, den ena för den högre tekniska undervisningens reformerande, den andra för organiserande av det tekniska forskningsarbetet. De sålunda startade utredningarna hava länge påyrkats ej minst från Svenska Teknologföreningen, som också blivit väl representerad i båda kommittéerna.

Det under året tillkomna Statens uppfinnarnämnd har även kommit till stånd under föreningens direkta medverkan och dess verksamhet kan sägas i viss mån hava omhändertagit uppgifter, som föreningen tidigare i någon mån sökt tillgo-dose genom sin Beredskapskommitté, vars arbetsprogram

även i övrigt kan sägas hava begränsats genom att tekniska synpunkter och sakkunskap vunnit ökat beaktande inom de olika kristidsorganisationerna.

Underdåniga utlåtanden hava under 1940 avlåtits av för-eningen rörande luftskyddslagstiftningen, klassificering av vissa för framdragande av släpfordon eller arbetsredskap ombyggda automobiler m. m., inrättande av en uppfinnar-nämnd, lagstiftning mot vattenförorening, centralisering av folkhushållningen beträffande flytande bränslen, bestämmel-ser för undersökning av dricksvatten samt 1938 års skärgårds-utrednings betänkande.

Vidare hava skrivelser och utlåtanden expedierats till stats-rådet och chefen för folkhushållningsdepartementet angående åtgärder för nedbringande av bränsleförbrukningen och om skatt för motorolja till automobiler (Aut. o. Mot. tekn. kom.); till Kungl. Tekniska högskolans lärarkollegium angående hem-förlovning av till krigstjänst utkallade studerande vid hög-skolan och angående antalet elever i avdelningen för elek-troteknik (Avd. E) samt till Wenner-Grenska samfundet om stödjande av åtgärder till befordrande av teknisk doku-mentation.

14. Handböcker, handlingar och skrifter.

I serien Svenska Teknologföreningens Handböc-ker har under året något nytt nummer icke utkommit.

I serien Skrifter, utgivna av S. T. F. har något nytt nummer icke utkommit.

Av föreningens Handlingar hava under året utkommit:

323. Skrivelser till behandling vid S. T. F:s ordinarie stämma den 30 mars 1940. Styrelsens berättelse över för-eningens verksamhet år 1939. Föredrag och diskussioner vid avdelningarnas sammanträden under år 1939. Styrelsens be-rättelse över föreningens ekonomiska förvaltning under år 1939. Revisorernas berättelse för år 1939. Skrivelse från val-kommittén den 5 mars 1940 angående uppskov med val av ordförande och styrelseledamöter för år 1941 och förslag till val av revisorer med suppleanter för år 1940. S. T. F:s Fastig-hets a-b:s styrelse- och revisionsberättelser för år 1939.

324. Skrivelse från valkommittén till S. T. F:s från den 30 mars 1940 ajournerade stämma den 28 okt. 1940.

325. Skrivelse från styrelsen till föreningens stämma den 20 nov. 1940 med förslag till budget för år 1941.

Vidare ha utkommit:

S. T. F:s formulär till entreprenadkontrakt för gatu-, väg- och broarbeten samt därmed jämförliga arbeten inom väg- och vattenbyggnadsfacket, formulär 5 a, b och c.

Allmänna bestämmelser för entreprenader rörande gatu-, väg- och broarbeten samt därmed jämförliga arbeten inom väg- och vattenbyggnadsfacket, formulär 6.

Formulär 7 till kraftkontrakt, utarbetat år 1939 under medverkan av Sveriges Industriförbund, Svenska Teknologföreningen, Svenska Elektricitetsverksföreningen och Svenska Vattenkraftföreningen.

Formulär 8 till Allmänna bestämmelser, tillhörande Kraftkontrakt, formulär 7, utarbetade år 1939 under medverkan av Sveriges Industriförbund, Svenska Teknologföreningen, Svenska Elektricitetsverksföreningen och Svenska Vattenkraftföreningen.

15. Gåvor.

Svenska Jästfabriks A/B har till Polhemsfonden överlämnat som gåva 5 000:— kronor.

Bland gåvor, som föreningen haft glädjen mottaga under det gångna året, märkas vidare:

ett pastellporträtt av hedersledamoten generaldirektör G. Malm, skänkt av direktör Sten Westerberg;

en porträttmedaljong i brons av hedersledamoten dr Hugo Hammar, skänkt av denne, samt

en porträttmedaljong i brons av hedersledamoten dr Gustaf Dalén, skänkt av Svenska A/B Gasaccumulator.

16. Biblioteket.

Under året hava 1 353 lån av böcker och tidskrifter registrerats och 865 besökande hava antecknat sig i besöksboken.

Antalet hemlån har således i jämförelse med 1939 minskat med 358 under det att antalet besökande ökat med 212.

	Svenska Utländska Summa		
Antalet tidskrifter har utgjort:			
Abonnerade (härinräknat publikationer erhållna genom medlemskap i föreningar och institutioner)	5	121	126

	Svenska	Utländska	Summa
Byten mot T. T.	53	116	169
Friexemplar	53	50	103
	111	287	398

I denna statistik ingå ett antal engelska och franska tidskrifter, beträffande vilka det på grund av de oregelbundna postförbindelserna ej kunnat konstateras, huruvida de helt upphört eller expeditionen endast blivit fördröjd.

Under året hava tillkommit följande viktigare verk och publikationer.

a) genom gåvor

från *Ingeniör S. Karlebo, Stockholm*

Meyerson, Å., Vapenindustrierna i Arboga under äldre Vasatid.

» *Svenska Turbinfabriks A/B Ljungström, Finspong*,
STAL ångturbiner 1913—1938.

Ångturbiner inom några industrier och kraftverk.

» *Järnverksföreningen, Stockholm*

Wistrand, K., Järnverksföreningen 1889—1939.

» *A/B Stockholms Patentbyrå, Stockholm*

A/B Stockholms Patentbyrå, K. Y. Zacco & E. H. Bruhn.

» *Knislinge Skofabriks A/B, Knislinge*

Johnson, E. F., Knislinge.

» *Lotskapten O. Stenberg, Stockholm*

Göteborgs Högskolas byggnad... 1891—1907.

Adolf Bratt & Co, Göteborg, 1877—1927.

Sveriges Ångfartygs Assurans Förening 1872—1922.

Försäkrings A/B Ocean 1872—1922.

Berg, V., Seffle kanal och Byälfvens vattendrag.

Redogörelse för utförandet af första utbyggnaden af Sannegårdshamnen i Göteborg.

Tredje utbyggnaden av fiskehamnen i Göteborg.

Schéel, F., Hallands Ångbåts A/B.

Trollhätte kanal och dess ombyggnad 1909—1916.

Lindqvist, R., Vänermagasinets utnyttjande efter genomförd reglering.

A/B Götaverken, Gothenburg.

Eriksbergs Mekaniska Verkstad 1853—1913.

från *Direktör I. O. Larson, Stockholm*

- Larsson, I. O., Sveriges Småglasbruksförbund 1908—1933.
- » *A/B Saltsjöquarn, Stockholm*
Från axet till kakan.
 - » *Den Norske Ingeniörförening, Oslo*
Regler for utförelse av arbeider i armert betong.
Regler for prøvning av betongsand, betonggrus, betongstein og betong.
 - » *Sveriges Industriförbund, Stockholm*
Sällfors, T., Arbetsstudier inom industrien.
 - » *Hellefors Bruks A/B, Hällefors*
Hällefors.
 - » *Okänd givare*
Anuario estadístico de los Estados Unidos Mexicanos.
 - » *Generaldirektör A. Granholm, Stockholm*
Utredning of forslag vedrørende jernbanens stasjons-spørsmål i Oslo fra Oslo Stasjonskomité 1938.
 - » *Jernkontoret, Stockholm.*
Nihlén, J., Äldre järntillverkning i Sydsverige.
 - » *Fru A. Smärt, Stockholm.*
Hausbrand, E., Rektifizier- und Destillier-Apparate.
Thompson, T., Dynanoelektrische Maschinen
Smith, S., Die rationelle Theorie des Ganzzeughol-länders.
Erdmann, A., Mineralogi.
Blomstrand, C. W., Lärobok i organisk kemi.
Gorup-Besanez, Lehrbuch der anorganischen Chemie.
Svensk Kemisk Tidskrift 1891—1899.
Fresenius, R., Anleitung zur quantitativen chemischen Analyse. 1—2.
Hausbrand, E., Das Trocknen mit Luft und Dampf.
Cronquist, W., Förteckning å de från Avdelningen för kemisk teknologi af teknologiska institutet och tekniska högskolan 1850—1907 utexaminerade elever.
Rosenberg, I. O., Lärobok i oorganisk kemi.
Spetz, A., Ersättning för importerat bränsle vid ångpanneeldning.
Stenglein, M., Betriebsanleitung für Kartoffel-Getreide- und Melassenbrennereien,

- Lunge, G., Die Destillation des Steinkohlenteers.
Dahlander, G. R., Elektriciteten och dess förnämsta tekniska tillämpningar.
Rössle, K., Der Eisenbetohbau.
Bahrtdt, W., Physikalische Messungsmethoden.
Jäger, G., Theoretische Physik. 1—2.
Braun, K., Die Fette und Öle. 3.
Dahlander, G. R., Tillämpad värmelära.
Clausen, E., Die Kleinmotoren.
Loewe, F., Strassenbaukunde.
Todhunter, I., Key to plane trigonometry.
Ruths J., Alstring av billig drivkraft i kombination med ånguppvärmning.
Seyffart, J., Kesselhaus- und Kalkofen-Kontrolle.
Blomstrand, C. W., Kort lärobok i oorganisk kemi.
Wagner, J. R., Die chemische Technologie.
Gattermann, L., Die Praxis des organischen Chemikers.
Bujard, A. & Baier, E., Hilfsbuch für Nahrungsmittel-Chemiker.
Delbrück, M. & Foth, G., Anleitung zum Brennereibetrieb.
Petersens, L. af, Järnbetong i moderna bjälklag.
Franzius, L., Der Wasserbau.
Reuleaux, Der Konstrukteur.
Cleve, P. T., Lärobok i oorganisk kemi.
- från *K. Telegrafstyrelsen, Stockholm.*
3 band innehållande historisk framställning av det svenska telegraf- och telefonväsendet.
- » *Standard Telefon og Kabelfabrik, Oslo*
Carrier cable communication. Vol. 2.
 - » *Sveriges Maskinindustriförening, Stockholm*
Engström, W., Mätverktyg och mätmetoder inom den mekaniska verkstadsindustrien.
 - » *K. Telegrafstyrelsen, Stockholm*
Ekeberg, E., Telefoni, del. 2.
 - » *Riksdagsbiblioteket, Stockholm*
Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer 1939.
 - » *Department of scientific and industrial research, London*
Vigoureux, P., Quartz oscillators and their applications.

från *K. Vattenfallsstyrelsen, Stockholm*

Statens Vattenfallsverk 1928—1938.

- » *Okänd givare*
Kemmman, G., Die Berliner Elektrizitätswerke bis Ende 1896.
- » *The Eno Foundation for Highway Traffic Control Inc.*
Eno, W. P., The story of highway traffic control.
- » *Institution of structural engineers, London*
A revised code of practice for the use of structural steel in buildings.
Report on reinforced concrete for buildings and structures.
- » *Svenska Vägföreningen, Stockholm*
Kompendium i vägbyggnad och vägunderhåll.
- » *Diplomingeniör E. Lundgren, Stockholm*
British Machine Tool Engineering för år 1939.
- » *Laboratoire de connaissance de matériaux, Bruxelles*
Bulletin 1 o. 2, 1937, 1939.
- » *Bröderna Lagerströms Förlag, Stockholm*
Svensk grafisk årsbok.
- » *K. Svenska Vetenskapsakademien, Stockholm*
Kungl. Svenska Vetenskapsakademien. Förhistoria, grundläggning och organisation.
- » *Major Ernst Nilsson, Stockholm*
Nilsson, Ernst, Rapport till Sthlms stads hamnstyrelse om svetsade brokonstruktioner.
- » *Sv. Spårvägs-, Buss- o. Förortsföreningen, Stockholm*
Sv. Spårvägsföreningens årsmöte 29, Skand. spårvägsmötet.
Sv. Spårvägsföreningens årsmöte. 30.
Sv. Spårvägs-, Buss- o. Förortsbane-föreningens årsmöte 37. Nordisk Sporvejsmöte 1938. Sv. Spårvägs-, Buss- o. Förortsbane-fören:rs årsmöte 1939.
- » *Överfyringenjör F. Lundberg, Stockholm*
Statens Järnvägar 1856—1906.
Cederblom, J. G., Ångmaskinlära.
Cariès, G., Distributions d'eau.
Prasch, A., Handbuch des Telegraphendienstes der Eisenbahnen.
Hauser, A., Styl Lehre.
Tscherton, F., Der Eisenbahnbau.

Grages, F., Zahlenbeispiele zur statischen Berechnung von Brücken und Dächern.

Friedrich, A., Kulturtechnisches Wasserbau.

Schau, A., Der Brückenbau.

Hilgers, E., Bauunterhaltung in Haus u. Hof.

Brahy, Ed., Exercices methodiques de calcul intégral.

Geissler, O., Wasser- u. Gasanlagen.

Vonderlinn, J., Darstellende Geometrie für Bauhandwerker.

från *A/B. Sv. Tobaksmonopolet, Stockholm*

Minnesskrift 1940.

- » *Kommerserådet A. F. Enström, Stockholm*
Kamrater vid Tekniska Högskolan, årskursen 1891—1894(5).
- » *A/B. Stern & Stern, Stockholm*
Diverse elektrot. tidskrifter.
- » *Civilingeniör Bertil Thunell, Stockholm*
Klotz, L., Aus der Praxis der Furnier- u. Sperrholz-Herstellung.
- » *Nydqvist & Holm A/B. Trollhättan*
Water Turbines and Accessories.
- » *Direktör Ragnar Schlyter, Stockholm*
Byggnads-, väg- o. brandtekn. uppsatser, 2.
- » *A/B. Nykvarns Bruk, Nykvarn*
Turingeboken.
- » *Svenska Uppfinnarefören., Stockholm*
Svenska Uppfinnareföreningen 1886—1936.
Svenska Uppfinnareföreningens årsbok 1939.
- » *Leipzig Mässans Representation i Sverige*
Der Start in Leipzig.
- » *Elektriska A/B Siemens*
Mehrsprachiges Wörterverzeichnis der Telegrafie.
- » *Kockums Mekaniska Verkstads A/B, Malmö*
Kockums Mekaniska Verkstads A/B, Malmö, 1840—1940.
- » *Teknisk Tidskrift*
Diverse recensionsexemplar och kataloger.
- b) genom *prenumeration*
Cellulosechemie.
Motorteknische Zeitschrift.
Archiv für technisches Messen.

c) genom inköp

Svenska Dagbladets årsbok 1939.
Sveriges offentliga bibliotek. Accessionskatalog 1938.
Svenska Försvarsväsendets rulla 1940.
Belin, S., Föreningsekonomi och administration.
Archiv für technisches Messen Jahrg. 1931—1938.
Ahrens, L., Flugwesen — Fünfsprachig.
Teknikan Sanasto. Teknisk ordbok.
Yrkesinspektionen 1890—1940.

d) genom byten

Glastechnische Berichte.
La technique des travaux.
Revue de la soudure autogéne.

17. Befattningshavare.

Bland föreningens fasta personal ha under året inga ändringar vidtagits.

I sept. månad inträdde civilingenjör TORSTEN WIDELL som redaktör för fackavd. Mekanik, sedan professorn dr H. F. NORDSTRÖM på grund av avflyttning till Göteborg avsagt sig detta uppdrag. I övrigt har redaktionspersonalen varit oförändrad.

Teknisk Tidskrifts värderade annonschef sedan 18 år kapten IVAR DAHLLÖF avled den 18 aug. 1940. Någon ny annonschef har ej utsetts, utan har annonsackvisitionen t. v. ordnats på annat sätt.

Stockholm den 12 februari 1941.

För SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS STYRELSE

ALF GRABE.

K. A. Fröman.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed av-
giva redogörelse för den ekonomiska förvaltningen under år
1940.

Bokslutet för år 1940 visar en tillfredsställande överens-
stämmelse med den för året uppgjorda staten. Detta gäller
vinst- och förlustkontots alla konton. De mindre avvikelserna
gå övervägande i den riktningen att de totala inkomsterna
blivit något högre än beräknats och de totala utgifterna nå-
got lägre. Härtill bidrager på vinstsidan främst årsavgifterna
och på utgiftssidan diverse omkostnader och kostnaderna för
kommittéarbeten.

Tack vare dessa förskjutningar har den i staten för år 1940
förutsedda förlusten kronor 1 300: — förbytt till överskott.

Som av balanskontot framgår hava föreningens olika kom-
mittéer för beredskap kostat per 31/12 1940 netto kronor
19 771: 94. Orsaken till att kostnader av detta slag i motsats
till vad tidigare har varit fallet balanserats vid detta års-
skifte är den, att kostnaderna för dessa kommittéer icke äro
definitiva, i det att bidrag, som från annat håll ställts i ut-
sikt, ännu icke ingått, samt att den blivande nettokostnaden
enligt styrelsebeslut skall utgå av fondmedel. Årets överskott
kommer därför icke att påverkas av dessa kostnader.

Kostnaderna för representation i utlandet hava uppgått till
kronor 675: — och täckts av räntemedel från Amalia Styffes
fond.

Från Kamrathjälpfonden hava under 1940 utdelats un-
derstöd till 8 personer med 4 175: — kronor. Fondens om-
kostnader hava uppgått till 1 235: 01 kronor, dess inkomster
till 14 220: 68 kronor, nämligen gåvor 9 860: 09 kronor, åter-
betalat på ett tidigare understöd 300: — kronor, avkast-
ningen av Thure och Ida Wawrinskys minnesfond 2 484: 17
kronor samt räntor 1 576: 42 kronor. Fondens tillgångar hava
sålunda under året ökat med 8 810: 67 kronor.